

สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๔ (ตาก)
 รับเลขที่ ๓๖๐๘
 วันที่ ๒๘ ก.พ. ๒๕๖๖
 เวลา

ที่ ตก ๐๐๑๗.๒/ว ๓๒๗/๕

ศาลากลางจังหวัดตาก

ถนนพหลโยธิน ตก ๖๓๐๐๐

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ส่วนบริหาร
 รับเลขที่ ๖๕๐๗
 วันที่ ๒๘ ก.พ. ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความร่วมมือดำเนินมาตรการป้องกันควบคุมโรคติดต่อมาโดยยุงลาย ปี พ.ศ. ๒๕๖๖
 เรียน หัวหน้าส่วนราชการทุกส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจทุกหน่วยงาน นายอำเภอทุกอำเภอ
 นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตาก นายกเทศมนตรีนครแม่สอด และนายกเทศมนตรีเมืองตาก

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ ๐๔๑๑.๔/๒๓๘ จำนวน ๑ ชุด
 ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๖

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้รับแจ้งจากกระทรวงสาธารณสุขว่า สถานการณ์โรคติดต่อมาโดยยุงลายในปี ๒๕๖๕ ข้อมูลวันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ พบว่า มีผู้ป่วยไข้เลือดออก จำนวน ๔๕,๑๔๕ ราย ผู้ป่วยโรคไข้ปวดข้อยุงลาย จำนวน ๑,๓๗๐ ราย และผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสซิกา จำนวน ๖๖ ราย และมีแนวโน้มที่จะเกิดการแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่องในปี ๒๕๖๖ กระทรวงสาธารณสุขจึงขอความร่วมมือกระทรวงมหาดไทยดำเนินมาตรการป้องกันควบคุมโรคติดต่อมาโดยยุงลาย ปี ๒๕๖๖ โดยมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อมาโดยยุงลาย จังหวัดตากจึงให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องติดตามสถานการณ์ และจัดการรณรงค์ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในหน่วยงานราชการทุกสัปดาห์อย่างต่อเนื่อง รวมถึงสนับสนุนการจัดกิจกรรมจิตอาสาทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย และสำหรับอำเภอให้สนับสนุนและติดตามการดำเนินมาตรการควบคุมโรคในพื้นที่ระบาดและพื้นที่เสี่ยงโรคไข้เลือดออก โดยพิจารณาเปิดศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินโรคไข้เลือดออก และให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นำประชาชนจิตอาสาทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในที่สาธารณะ รวมทั้งประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขอความร่วมมือสนับสนุนทรัพยากรในการควบคุมโรคไข้เลือดออกให้เพียงพอ และสนับสนุนยาทากันยุง สเปรย์ไล่ยุง และสเปรย์กำจัดยุงให้กับประชาชนกลุ่มเสี่ยงตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุขต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ให้อำเภอแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบและดำเนินการด้วย

- ถึง
- ส่วนอำนวยการ
 - ส่วนจัดการที่ดินป่าไม้
 - ส่วนจัดการป่าชุมชน
 - ส่วนป้องกันรักษาป่า
 - ส่วนส่งเสริมการปลูกป่า
 - ส่วนโครงการพระราชดำริ

- สง
- ฝ่ายบริหารทั่วไป
 - ฝ่ายการเงินและบัญชี
 - ฝ่ายพัสดุ
 - ฝ่ายแผนงานฯ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรพล วงศ์สุขพิศาล)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
 ผู้ว่าราชการจังหวัดตาก

ลงชื่อ..... ๒๘ ก.พ. ๒๕๖๖

คุณองหิต

-ดาเนินการ

๒๘ ก.พ. ๖๖

สำนักงานจังหวัดตาก
 กลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัด
 โทร./โทรสาร ๐-๕๕๕๑-๓๑๖๒

เรียน พล.สจ.ป. ที่ ๕ (ตาก) ผ่านผอ. ส่วนราชการ.

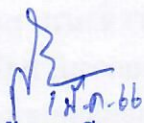
- เพื่อโปรดทราบ.

- จังหวัดตาก มีหนังสือ ที่ ตก. ๐๐๑๗.๒/๑๓๒๗/๔

ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เรื่อง รอกรมร่วมมิตำเนิน-
มาตรการป้องกันควบคุมโรคติดต่ออันตราย ๗ พ.ศ. ๒๕๖๖
เพื่อป้องกันแพร่ระบาดของโรคติดต่ออันตราย โดยของกลาง จึงขอในหน่วย-
งานที่เกี่ยวข้องติดตามสถานการณ์ และจัดการรณรงค์ทำลายแหล่ง-
เพาะพันธุ์ ของกลางในหน่วยงานราชการทุกสัปดาห์อย่างต่อเนื่อง
รวมถึงสนับสนุนการจัดกิจกรรมจิตอาสาทำลายแหล่งเพาะพันธุ์

ของกลาง
- เห็นควรเวียนแจ้งทุกส่วน / ส่วนไม้ป่าไม้ตาก ทราบ ผ่านทาง
เว็บไซต์ของ สจ.ป. ที่ ๕ (ตาก)

- โปรดพิจารณา.

(นางสาวสมรัก เจนต์)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ ทำหน้าที่
หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป

(นายเอกพร กันโต)

ผู้อำนวยการส่วนราชการ

~~ดำเนินการตามระเบียบ~~

(นายเอกพร กันโต)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๔ (ตาก)

กพร. กพร. กพร.
เลขรับที่ 190
วันที่ 3 ก.พ. 66
1513น.

กระทรวงมหาดไทย
กรมการปกครอง
- 3 ก.พ. 2566
9264
16.2v. n.

ที่ สธ ๐๔๑๑.๔/ ๗๓๕

กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ จังหวัดนครพนธ์ ๑๑๐๐๐

๒๗ มกราคม ๒๕๖๖

สำนักนโยบายและแผน กบ
วันที่ 3 ก.พ. 2566
เลขรับที่ 1254
1515น.

เรื่อง ขอความร่วมมือดำเนินการมาตรการป้องกันควบคุมโรคติดต่อฯ โดยยุงลาย ปี ๒๕๖๖
เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง บันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อควบคุมยุงลายฯ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ประเมินความเสี่ยงการระบาดของโรคติดต่อฯ โดยยุงลาย พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. แนวทางการดำเนินการมาตรการป้องกันควบคุมโรคติดต่อฯ โดยยุงลาย ปี ๒๕๖๖ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อควบคุมยุงลาย ระหว่าง
กระทรวงกลาโหม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม
และกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา และขับเคลื่อนการดำเนินงานในการจัดการ
สิ่งแวดล้อมเพื่อควบคุมยุงลาย โดยมีเป้าหมายให้ทุกพื้นที่ปลอดลูกน้ำยุงลาย นั้น

เนื่องจากสถานการณ์โรคติดต่อฯ โดยยุงลายในปี ๒๕๖๕ พบผู้ป่วยเป็นจำนวนมาก โดยข้อมูล
ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ โรคไข้เลือดออกมีรายงานผู้ป่วยสะสม ๔๕,๑๔๕ ราย
โรคไข้ปวดข้อยุงลายมีรายงานผู้ป่วยสะสม ๑,๓๗๐ ราย และโรคติดเชื้อไวรัสซิกา มีรายงานผู้ป่วยสะสม ๖๖ ราย
และมีแนวโน้มที่จะเกิดการแพร่ระบาดอย่างต่อเนื่องในปี ๒๕๖๖ กระทรวงสาธารณสุข จึงขอส่งแนวทางการ
ดำเนินการมาตรการป้องกันควบคุมโรคติดต่อฯ โดยยุงลาย ปี ๒๕๖๖ ไปยังหน่วยงานตามบันทึกข้อตกลง
ความร่วมมือในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อควบคุมยุงลาย เพื่อให้หน่วยงานเครือข่ายดำเนินการตามแนวทาง
ดังกล่าวต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความร่วมมือ และแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ
เพื่อดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ สายวงศ์)

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาระบบบริการสาธารณสุข
ปฏิบัติราชการพิเศษ สำนักงานกระทรวงสาธารณสุข

กรมควบคุมโรค

กองโรคติดต่อฯ โดยแมลง

โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๓๑๐๔

โทรสาร ๐ ๒๕๕๑ ๘๔๓๓

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อควบคุมยุงลาย

ระหว่าง

กระทรวงกลาโหม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย
กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม และ กรุงเทพมหานคร

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือฉบับนี้ทำขึ้น เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๒/ระหว่างผู้แทนจาก ๙ หน่วยงาน คือ กระทรวงกลาโหม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม และ กรุงเทพมหานคร ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า "ทั้งเก้าหน่วยงาน" มีเจตจำนงที่จะส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา และขับเคลื่อนการดำเนินงานในการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อควบคุมยุงลาย โดยคำนึงถึงศักยภาพ บทบาทหน้าที่ และบริบทของแต่ละหน่วยงาน ดังนี้

ข้อ ๑. ทั้งเก้าหน่วยงานตกลงร่วมมือดำเนินการ

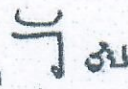
- ๑.๑ เผื่อระวัง บังคับ และควบคุมโรคติดต่อที่นำโดยยุงลาย ด้วยการจัดการสิ่งแวดล้อมและกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ในพื้นที่ ๗ ร ได้แก่ โรงเรียน โรงธรรม โรงเรียน โรงพยาบาล โรงแรม โรงงาน และสถานที่ราชการ อย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายให้ทุกพื้นที่ปลอดลูกน้ำยุงลาย
- ๑.๒ สื่อสารประชาสัมพันธ์ วิธีการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อที่นำโดยยุงลายในหลากหลายช่องทางให้สอดคล้อง กับความต้องการเพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย โดยผ่านหน่วยงานเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง
- ๑.๓ ส่งเสริม สนับสนุน รณรงค์ การจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อควบคุมยุงลายอย่างต่อเนื่องตามแผนปฏิบัติการและร่วมรณรงค์ ในวันใช้เลือกออกอาเซียน (ASEAN Dengue Day) ซึ่งตรงกับวันที่ ๑๕ มิถุนายนของทุกปี
- ๑.๔ แลกเปลี่ยนและบริหารจัดการฐานข้อมูล เพื่อการใช้ประโยชน์ร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน
- ๑.๕ มีส่วนร่วมในกิจกรรมจิตอาสาพัฒนาสิ่งแวดล้อม เพื่อกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ภายใต้โครงการจิตอาสา เราทำความดีด้วยหัวใจ

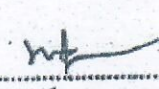
ข้อ ๒. ความร่วมมือดังกล่าวเป็นความร่วมมือในด้านทรัพยากร วิชาการ และการบริหารจัดการ

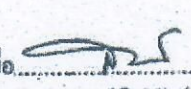
ข้อ ๓. บันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้อาจมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงได้เพื่อความเหมาะสม หากได้รับความเห็นชอบ จากทั้งเก้าหน่วยงาน

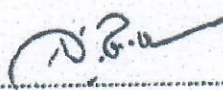
ข้อ ๔. บันทึกข้อตกลงความร่วมมือฉบับนี้ จะมีผลบังคับใช้นับตั้งแต่วันที่ลงนามเป็นระยะเวลา ๕ ปี (๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๒ ถึง ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๖) เพื่อให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี

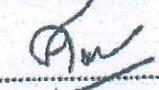
บันทึกข้อตกลงความร่วมมือนี้ทำขึ้นแล้วฉบับมีข้อความถูกต้องตรงกัน ทั้งเก้าหน่วยงานพิจารณาข้อความโดยละเอียดแล้ว เห็นว่าตรงตามเจตนารมณ์ทุกประการ จึงได้ลงนามไว้เป็นหลักฐานต่อหน้าพยานและต่างยึดถือไว้หน่วยงานละ ๑ ฉบับ

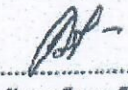
ลงชื่อ พลเอก
(วิชัย ชงจอหอ)
รองปลัดกระทรวงกลาโหม

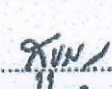
ลงชื่อ
(นายวิทวิท วานิชชัยเจริญ)
อธิบดีกรมการท่องเที่ยว
กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

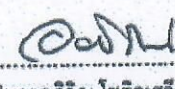
ลงชื่อ
(นายสุทจน์ โตวิจิชัยกุล)
รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

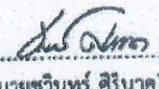
ลงชื่อ
(นายสุธี ทองแย้ม)
ที่ปรึกษากระทรวงมหาดไทย

ลงชื่อ
(นางศศิธรณ์ สุวรรณเมณี)
ผู้ช่วยปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

ลงชื่อ
(นายพิทยา วีระวานิช)
ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ

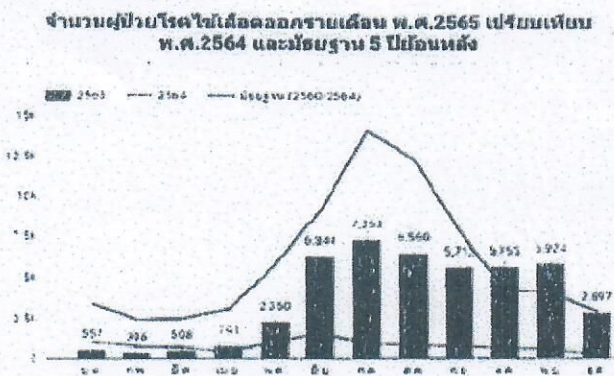
ลงชื่อ
(นายสุกุม กาญจนหิมา)
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ลงชื่อ
(นายอนันต์ โชติกเสถียร)
รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม

ลงชื่อ
(นายชวนนท์ สิริเนก)
ผู้อำนวยการสำนักอนามัย
กรุงเทพมหานคร

ประเมินความเสี่ยงการระบาดของโรคติดต่อ นำโดยยูงลาย พ.ศ. ๒๕๖๖

๑. โรคไข้เลือดออก (๓)

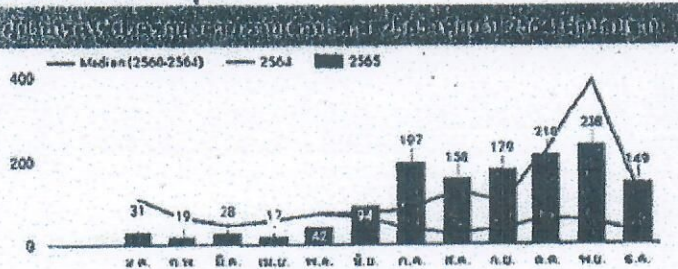
ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ พบผู้ป่วยสะสม ๔๕,๑๔๕ ราย อัตราป่วย ๖๖.๙๗ ต่อประชากรแสนคน มีรายงานผู้ป่วยมากกว่าปีที่ผ่านมา ๔.๕ เท่า โดยมีแนวโน้มผู้ป่วยเริ่มสูงขึ้นตั้งแต่เดือนพฤษภาคมเป็นต้นมา และยังมีจำนวนผู้ป่วยสูงลอยอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มสูงกว่ามีรายงานย้อนหลัง ๕ ปี ตั้งแต่เดือนตุลาคม ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวัยเรียนและผู้ใหญ่ตอนต้น ในกลุ่มอายุ ๕-๑๔ ปี ๑๕ - ๒๔ ปี และ ๐ - ๔ ปี ตามลำดับ โดยมีผู้ป่วยกระจายทุกจังหวัดใน

ประเทศไทย จังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุด ๕ อันดับแรกได้แก่ แม่ฮ่องสอน ตาก ชลบุรี เชียงใหม่ และกรุงเทพมหานคร ตามลำดับ

มีรายงานผู้เสียชีวิตยืนยันสะสม ๓๑ ราย จาก ๒๑ จังหวัด อัตราป่วยตาย ร้อยละ ๐.๐๗ เป็นเด็กอายุน้อยกว่า ๑๕ ปี ๘ ราย (อัตราป่วยตาย ร้อยละ ๐.๐๕) ผู้ใหญ่อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ๒๓ ราย (อัตราป่วยตาย ร้อยละ ๐.๐๘) ปัจจัยเสี่ยงต่อการป่วยรุนแรงและเสียชีวิต ได้แก่ ภาวะอ้วน โรคประจำตัวเรื้อรัง (โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง โรคไต โรคตับ ตืดสุราเรื้อรัง และภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง) การไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลช้า และได้รับยาในกลุ่ม NSAIDs เช่น ยาชุด ไอบรูโพรเฟน เป็นต้น

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ คาดการณ์ว่ามีโอกาสระบาดเกิดการระบาดใหญ่ โดยจะมีผู้ป่วยตลอดทั้งปีประมาณ 93,394 ราย และหากไม่สามารถดำเนินการมาตรการควบคุมโรคได้ตามมาตรฐาน อาจพบผู้ป่วยสูงถึง 140,091 ราย และมีโอกาสพบผู้ป่วยเสียชีวิตเพิ่มขึ้น ผู้ป่วยที่เป็นผู้ใหญ่ (อายุ 35 ปีขึ้นไป) มีโอกาสเสียชีวิตมากขึ้น เนื่องจากส่วนใหญ่มีโรคประจำตัวเรื้อรัง รวมทั้งผู้ใหญ่มักไปรักษาที่คลินิกและซื้อยารับประทานเอง และไปรักษาที่โรงพยาบาลช้า ทำให้มีอาการรุนแรงและรักษายาก

๒. โรคไข้ปวดข้อยุงลาย (๓)

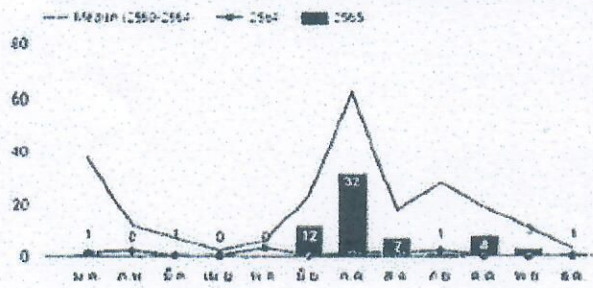
ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีรายงานผู้ป่วยโรคไข้ปวดข้อยุงลายอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี และเพิ่มสูงขึ้นเกินกว่าค่ามีฐาน ๕ ปีย้อนหลัง (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ในช่วงฤดูฝน และมีการระบาดภายในกรุงเทพมหานครในช่วงปลายปี ข้อมูลจากรายงาน ๕๐๖ ตั้งแต่ ๑ มกราคม - ๓๑ ธันวาคม

๒๕๖๕ ได้รับรายงานผู้ป่วยสะสม ๑,๓๗๐ ราย อัตราป่วย ๒.๐๗ ต่อประชากรแสนคน จำนวนผู้ป่วยสะสมตลอดทั้งปีพ.ศ. ๒๕๖๕ สูงกว่าปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ถึง ๒ เท่า ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นผู้ใหญ่ อายุ ๒๕ - ๕๔ ปี ประกอบอาชีพรับจ้างและเกษตรกร รายงานพบผู้ป่วยโรคไข้ปวดข้อยุงลายใน ๔๘ จังหวัด ของทุกภาคในประเทศไทย จังหวัดที่พบผู้ป่วยสูงสุด ๑๐ อันดับแรก ได้แก่ กาฬสินธุ์ กรุงเทพมหานคร ชัยภูมิ หนองคาย จันทบุรี มุกดาหาร กาญจนบุรี สุรินทร์ ชลบุรี และสุโขทัย ตามลำดับ

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ คาดการณ์ว่าอาจมีการระบาดของโรคไข้ปวดข้อยุงลายต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และอาจมีการแพร่กระจายไปยังจังหวัดอื่น ๆ ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย

๓. โรคติดเชื้อไวรัสซิกา (๓)

ผู้ติดเชื้อไวรัสซิกา รายเดือน พ.ศ. 2565 เทียบ ปี 2564, คำมัยฐาน 5 ปีย้อนหลัง

ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีรายงานผู้ติดเชื้อไวรัสซิกา ทั้งหมด ๖๖ ราย อัตราป่วย ๐.๑๐ ต่อประชากรแสนคน จำแนกเป็นผู้ป่วยทั่วไป ๕๕ ราย หญิงตั้งครรภ์ ๒๐ ราย และทารกศีรษะเล็ก ๑ ราย ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ในกลุ่มอายุ ๒๕ - ๓๔ ปี รองลงมาคืออายุ ๑๕ - ๒๔ ปี และอายุ ๕๕ - ๖๔ ปี ตามลำดับ มีรายงานผู้ป่วยใน ๑๐ จังหวัดของภาคกลางและ

ภาคเหนือ ได้แก่ อุตรดิตถ์ เชียงราย กรุงเทพมหานคร น่าน ลำปาง พิจิตร ปทุมธานี สมุทรสาคร พิษณุโลก และพระนครศรีอยุธยา

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ คาดการณ์ว่ายังมีโอกาสที่จะพบผู้ป่วยได้ เนื่องจากโรคติดเชื้อไวรัสซิกาเพิ่งเริ่มมีการระบาดรุนแรงในประเทศไทยในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่มีภูมิคุ้มกันต่อโรค โดยกลุ่มเสี่ยงที่สำคัญ คือ หญิงวัยเจริญพันธุ์ที่อาจตั้งครรภ์ ซึ่งทารกที่คลอดจากมารดาที่ติดเชื้อไวรัสซิกาอาจพบภาวะแทรกซ้อน ได้แก่ ความพิการทางสมองและระบบประสาท และความผิดปกติทางด้านพัฒนาการในภายหลัง

๔. การสำรวจแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในสถานที่ต่าง ๆ (๓)

จากการดำเนินการสุ่มสำรวจแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายโดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในสถานที่สำคัญ (๗ ร.) ได้แก่ โรงเรียน (บ้าน) โรงธรรม (ศาสนสถาน) โรงพยาบาล โรงเรียน โรงแรม โรงงาน และสถานที่ราชการ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ พบว่า สถานที่สำคัญทุกสถานที่ที่มีการสำรวจพบลูกน้ำยุงลาย โดยสถานที่ที่สำรวจพบมากที่สุด ได้แก่ โรงธรรม โรงงาน สถานที่ราชการ โรงเรียน โรงแรม โรงพยาบาล และโรงเรียน (บ้าน) ตามลำดับ โดยลักษณะที่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายที่สำคัญ ได้แก่ ภาชนะที่ไม่ใช้ประโยชน์ ยางรถยนต์เก่า จานรองกระถาง ภาชนะที่ใช้ประโยชน์อื่น ๆ กาบใบพืช และอ่างบัว/ไม้บัว (ตารางที่ ๑)

ตารางที่ ๑ การสำรวจแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในสถานที่ต่าง ๆ ในประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๕

สถานที่	จำนวนที่สำรวจ (แห่ง)	จำนวนที่พบลูกน้ำยุง (แห่ง)	ร้อยละสถานที่พบลูกน้ำยุง	ภาชนะที่พบลูกน้ำยุงลายมากที่สุด (Key container)
โรงเรียน (บ้าน)	๙๕, ๔๕๖	๑๓, ๐๖๕	๑๓.๗	ภาชนะที่ไม่ใช้ ยางรถยนต์เก่า กาบใบพืช
โรงธรรม (วัด)	๘๒๑	๓๘๙	๔๗.๔	ภาชนะที่ไม่ใช้ ภาชนะที่ใช้ประโยชน์อื่น จานรองกระถาง
โรงเรียน	๑,๐๓๐	๓๖๙	๓๕.๘	ภาชนะที่ไม่ใช้ ยางรถยนต์เก่า ภาชนะที่ใช้ประโยชน์อื่น
โรงพยาบาล	๑,๐๐๕	๑๖๐	๑๕.๙	ยางรถยนต์เก่า ภาชนะที่ใช้ประโยชน์อื่น ภาชนะที่ไม่ใช้
โรงงาน	๓๗๖	๑๖๘	๔๔.๗	ภาชนะที่ใช้ประโยชน์อื่น ภาชนะที่ไม่ใช้ ภาชนะน้ำใช้
โรงแรม	๓๐๔	๑๐๐	๓๒.๙	ภาชนะที่ไม่ใช้ อ่างบัว/ไม้บัว ภาชนะน้ำใช้

สถานที่	จำนวนที่ สำรวจ (แห่ง)	จำนวนที่พบ ลูกน้ำยุง (แห่ง)	ร้อยละสถานที่ พบลูกน้ำยุง	ภาชนะที่พบลูกน้ำยุงลายมากที่สุด (Key container)
สถานที่ราชการ	๔๒๙	๑๕๖	๓๖.๔	กาบใบพืช ภาชนะที่ใช้ประโยชน์อื่น ยางรถยนต์เก่า

ที่มา

(๑) รายงานการเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยา (๕๐๖) กองระบาดวิทยา ณ วันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๖

(๒) ระบบเฝ้าระวังโรคติดต่อไวรัสซิกา กองโรคติดต่อฯ โดยแมลง ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

(๓) โปรแกรมทันระบาด ณ วันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๖

แนวทางการดำเนินมาตรการป้องกันควบคุมโรคติดต่อฯ โดยยุงลาย ปี ๒๕๖๖

กองโรคติดต่อฯ โดยแมลง กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

มกราคม ๒๕๖๖

หน่วยงาน	แนวทางการดำเนินงาน
กระทรวงมหาดไทย	<p>๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด ติดตามสถานการณ์ จัดการรณรงค์ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ในหน่วยงานราชการทุกสัปดาห์อย่างต่อเนื่อง และสนับสนุนการจัดกิจกรรมจิตอาสา ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย</p> <p>๒) นายอำเภอ สนับสนุนและติดตามการดำเนินมาตรการควบคุมโรคในพื้นที่ระบาด และพื้นที่เสี่ยงโรคไข้เลือดออก โดยพิจารณาเปิดศูนย์ปฏิบัติการตอบโต้ภาวะฉุกเฉิน โรคไข้เลือดออก</p> <p>๓) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ขอความร่วมมือเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งสนับสนุนทรัพยากรในการควบคุมโรคไข้เลือดออกให้เพียงพอ รวมทั้งสนับสนุนยาทากันยุง สเปรย์ไล่ยุง และสเปรย์กำจัดยุง ให้กับประชาชนกลุ่มเสี่ยง</p> <p>๔) กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นำประชาชนจิตอาสา ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายในที่สาธารณะ ได้แก่ ชุมชน ศาสนสถาน โรงเรียน และสถานที่ราชการ</p>
กระทรวงศึกษาธิการ	<p>สถานศึกษาทุกระดับ</p> <p>๑) จัดการสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนและบริเวณโดยรอบสถานศึกษาให้ปลอดโปร่ง เพื่อไม่ให้ยุงลายมาอาศัยเกาะพัก และจัดการภาชนะต่างๆ ให้ปลอดลูกน้ำยุงลาย เช่น การปิดภาชนะซึ่งน้ำใช้ให้มิดชิด การใช้ทรายกำจัดลูกน้ำกับภาชนะที่ไม่สามารถปิดฝาได้ การเปลี่ยนน้ำในแจกันทุกสัปดาห์ การจัดเวร ให้นักเรียนสำรวจและกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายทุกสัปดาห์ เป็นต้น</p> <p>๒) มอบหมายครูอนามัยหรือผู้รับผิดชอบงานพยาบาลในสถานศึกษา เฝ้าระวังอาการป่วย ของนักเรียนและบุคลากร หากมีอาการไข้สูงเกิน ๒ วัน อาจป่วยเป็นไข้เลือดออก ควรแนะนำให้ทายากันยุง และให้ไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาล</p> <p>๓) รณรงค์จัดกิจกรรม ASEAN DENGUE DAY วันที่ 15 มิถุนายน ของทุกปี</p> <p>๔) ให้ความรู้ในการจัดการแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงและการป้องกันยุงกัดให้แก่ นักเรียน เช่น การจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ เสียงตามสาย</p>
กระทรวงวัฒนธรรม	<p>กรมการศาสนาและสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด</p> <p>๑) ดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมและทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำในศาสนสถานต่างๆ ทั้งศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม ศาสนาซิกข์ ศาสนาฮินดู ไม่ให้มีแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย เช่น ปิดฝาภาชนะใส่น้ำให้มิดชิด เปลี่ยนน้ำในแจกันทุกสัปดาห์ ปลอ่ยปลาหางนกยูงในอ่างบัว ใส่ทรายกำจัดลูกน้ำยุงลายในภาชนะเก็บน้ำที่ไม่สามารถปิดฝาได้</p> <p>๒) ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมภายในศาสนสถานให้ปลอดโปร่ง ไม่ให้ยุงลายมาอาศัยเกาะพัก เป็นต้น</p>

หน่วยงาน	แนวทางการดำเนินงาน
กระทรวงการ ท่องเที่ยวและกีฬา	<p>สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด</p> <p>๑) มอบหมายให้มีบุคลากรดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยว โรงแรม รีสอร์ท ไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย เช่น เปลี่ยนน้ำในแจกันทุกสัปดาห์ ปล่อยปลาหางนกยูงในอ่างบัว ใส่ทรายกำจัดลูกน้ำยุงลายในภาชนะเก็บน้ำในห้องสุขา เป็นต้น</p> <p>๒) สื่อสารและประชาสัมพันธ์ ให้เจ้าหน้าที่และนักท่องเที่ยวทราบว่าหากมีอาการไข้สูงเกิน ๒ วัน อาจป่วยเป็นไข้เลือดออก ควรแนะนำให้ทายากันยุงและให้ไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาล</p>
กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	<p>กรมอุทยานแห่งชาติ</p> <p>๑) มอบหมายให้มีบุคลากรดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมของสถานที่ท่องเที่ยวตามอุทยานแห่งชาติ ไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย เช่น เปลี่ยนน้ำในแจกันทุกสัปดาห์ ปล่อยปลาหางนกยูงในอ่างบัว ใส่ทรายกำจัดลูกน้ำยุงลายในภาชนะเก็บน้ำในห้องสุขา การจัดการขยะไม่ให้มีน้ำขัง เป็นต้น</p> <p>๒) สื่อสารและประชาสัมพันธ์ ให้เจ้าหน้าที่และนักท่องเที่ยวทราบว่าหากมีอาการไข้สูงเกิน ๒ วัน อาจป่วยเป็นไข้เลือดออก แนะนำให้ผู้ใช้บริการทายากันยุงและให้ไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาล</p>
กระทรวง อุตสาหกรรม	<p>กรมโรงงานอุตสาหกรรม</p> <p>๑) มอบหมายให้มีบุคลากรดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมในบริเวณโรงงานและบ้านพักคนงาน โดยเฉพาะบริเวณบ้านพักคนงาน ทั้งคนไทยและต่างชาติ ไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย เช่น เปลี่ยนน้ำในแจกันทุกสัปดาห์ ปล่อยปลาหางนกยูงในอ่างบัว ใส่ทรายกำจัดลูกน้ำยุงลายในภาชนะเก็บน้ำในห้องสุขา เป็นต้น</p> <p>๒) ให้ความรู้เรื่องโรคติดต่อมาโดยยุงลาย และการจัดการแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลาย การป้องกันยุงกัดให้แก่บุคลากร เช่น การจัดบอร์ดประชาสัมพันธ์ เสียงตามสาย</p> <p>๓) สื่อสารและประชาสัมพันธ์ ให้บุคลากรทราบว่าหากมีอาการไข้สูงเกิน ๒ วัน อาจป่วยเป็นไข้เลือดออก ควรแนะนำให้ทายากันยุงและให้ไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาล</p>
กระทรวงกลาโหม	<p>๑) ดำเนินการให้สถานที่ราชการและพื้นที่ทหารเป็นเขตปลอดลูกน้ำยุงลาย</p> <p>๒) สนับสนุนกำลังคนตามที่ร้องขอภายใต้ระบบบัญชาการเหตุการณ์ตอบโต้ภาวะฉุกเฉินของอำเภอและจังหวัด</p>

หมายเหตุ

การรายงานผู้ป่วยสงสัยโรคไข้เลือดออก

- ๑) ผู้ที่สงสัยว่ามีอาการทั้งบุคลากรภายในหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น นักเรียน นักท่องเที่ยว นักบวช โดยมี
นิยามผู้ป่วยสงสัยโรคไข้เลือดออกดังนี้
เด็ก มีอาการไข้เฉียบพลันและสูงลอยเกินกว่า ๒ วัน อ่อนเพลีย อาจมีอาการผื่น หน้าแดงๆ หรือคลื่นไส้
อาเจียน ปวดท้อง
ผู้ใหญ่ มีอาการไข้เฉียบพลันและสูงลอยเกินกว่า ๒ วัน อ่อนเพลีย กินได้น้อย หรือคลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง
- ๒) หากพบผู้ป่วยที่เข้านิยามผู้ป่วยสงสัยดังกล่าว ต้องรีบส่งตัวไปรับการตรวจวินิจฉัยและรักษาที่โรงพยาบาล
และแจ้งสถานพยาบาลของรัฐหรือสำนักงานสาธารณสุขในพื้นที่ทันที
- ๓) ห้ามจ่ายยาลดไข้ชนิดลดการอักเสบ (NSAIDs) เช่น ไอบรูโพรเฟน แอสไพริน ให้ผู้ป่วยรับประทาน